

pokažemo pred svetom javno, da smo sinovi matere Slave. Živeli Slovenci! Bog in narod!
Rodoljub.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razprave o drž. proračunu začno se brž že prihodnje dni in je vsa podoba, da bode tudi letos o njih huda vojska, na srečo pa imajo gg. poslanci le besedo za orožje in torej ni strahu, da pride v tej vojski do krvi. Vseh drž. dohodkov rajta se na 542,800.274 gld., stroškov pa na 539,980.215 gld. — Vojaške vaje se vrše poslej, ne več v meseci avgustu, ampak v septembru in to za voljo tega, ker še je v avgustu večja vročina, potlej pa se dela po polji že tudi manj škode v septembru. — Odboru, ki dela priprave za dež. razstavo v Gradci, stoji na čelu predsednik c. kr. kmetijske družbe štajarske, baron Washington in je v obče ves v rokah pristnih Nemcev. — Za slov. dijakke, ki se učé na c. kr. vseučilišči v Gradci, skrbi posebno društvo in je vzprejelo lani 1176 gld. izdalo pa je 1037 gld. — Slov. Korošci so že tu in tam precej zavedni ter se ne dajo več tujcem pod noge. Žal, da nimajo svojega poslanca v drž. zboru! — Pri sv. Lenartu blizu Beljaka so slov. kmetje c. kr. okr. glavarju povedali v lice in dobro, zakaj da čejo slov. šolo. Tako je prav! — Zapuščina A. Dreo, trgovca v Ljubljani znaša 658.000 gld. Svota ni tolika, kakor se je sodilo s kraja, pa je vendar-le še znamenita. — Po Kranjskem se klati človek, ki ponuja fižol in krompir, oboje posebne sorte, za seme. Brž ko ne pa je že mož sam pravo „seme.“ — V Gorici so „vandrovci“ postali ljudem prava nadloga, naj več jih pride iz Laškega in pripisuje se jim tudi že več tatvin v mestu. — V Trstu je treba poravnati staro mesto in mestni zastop misli delo izročiti necemu inženjerju iz Milana, torej tujcu. To so vam pravi domoljubi v tem zastopu! — Na Jadranskem morji so bile zadnje dni hude nevihte, več ladij, tudi avstrijskih je trpelo škode. — Dopolnilna volitev v drž. zbor vrši se za Istro meseca avgusta in sicer Rovinji. — Madjarski liti se ježé nad škofom Strossmayerjem, ker je izročil veliko starih in dragih podob hrv. muzeju; pač škoda, da jih ni izročil Madjarom! — V Budimpeštu se je nevihta že malo poglela in je torej upati, da bode vojaška postava k malu gotova. Nekaj pa so jo Madjari vendar-le spremenili in bode torej še tudi v našem drž. zboru treba enake spremembe. — V Kremenici na Ogorskem se kuje denar za Ogorsko, za nas pa na Dunaji. Na obeh krajih se je skovalo lani 10-99 milj. v srebru in 5-7 milj. v zlatu. Vsega bi človek pač na par vozih ne peljal!

Vnanje države. Ruski car se pogaja že več let s sv. Očetom gledé večih katoliških škofij, ali doslej še ni glasú, da bi bila pogodba gotova. Kar se izve, to ni resnica, ampak liberalci vseh držav trosijo navlašč laži v svet ter menijo, da še preprečijo tako pogodbo. — Način, na kateri misli italijanska vlada dobiti denarja, da ne postane tema v drž. kasi, se ne dopade drž. poslancem, vendar kaj čejo? Druge poti pač ni, dokler ostane Italija „velika“, treba ji je tudi veliko. — Francoska republika ima sopet ministre, nek Tirard jim je na čelu, sicer pa se ne zna veliko o njih in nič niso ljudem po volji. Tedaj čakajmo, kaj in kaka da bodo njih dela. — V Angliji se bliža razsodba o pismih katol. poslanca Parnella h koncu. Misli se, da pisma niso iz njegove roke in to je prav verjetno, kajti mož, ki je pisma prodal, ni za to, da mu človek kaj verjame. — Nemško cesarstvo dobi nove puške in to, kakor se zatrjuje, iz tovarnen v Steyerji. — Cesar Viljem išče prijateljstva z Rusijo in sedaj je podoba, da bode iz njegove želje resnica, kajti poroča se, da sta cesar in cesarica bila pri ruskem poslaniku, grofu Suvalovem. — Ruski car je mož miru in zato se Rusija ne vtika več tako v zadeve tujih držav; tudi Bolgarija vživa sedaj več miru, toda leta mir čisto lahko, da nas moti. — Srbija sklepa že celo večnost trgovinsko pogodbo z Bolgarijo in sedaj, ko je gotova, meša se Turčija med njiji ter pravi, da Bolgarija nima pravice sklepati take pogodbe. Zakaj ne? Ker je še nekam pod oblastjo Turčije. Bog večni zna, kako se še razvozlja to vprašanje. — V Belem gradu so tudi v mestnem zastopu skoraj sami radikaleci; to dela kralju Milanu veliko preglavice, kajti do njih, do radikalecev nima zaupanja. — V Zanzibar se je podal pruski stotnik, Wissmann. Mož prevzame skrb za to, da se odpravi ondi trženje s sužnji. Mož si upa veliko in sreča, če mu ne izmanjka o pravem času podpore. — Iz Brazilije gredó sedaj tiste ital. družine nazaj, ki so se jeseni tje izselile. Brezvestni agentje so jih speljali na led. — V Washingtonu bode letos zbor poslancev iz vseh držav sveta in na njem bode posvetovanje o tem, kako bi bilo mogoče izmanjšati nevarnost na morji.

Za poduk in kratek čas.

Božična zvezda.

(Resnična dogodba.)

(Konec.)

VII.

Dve leti sem preživel v provinciji Parana, a tretje v Rio grande do Sul. V l. 1879 sem dobil službo pri nekem društvu, ki je dobilo

od vlade nalogo, da prepotuje Amazonsko veliko reko in njeno obrežje. Takoj se poda naša ekspedicija v Amazonijo.

Opazoval sem že dalje časa ravnanje nekoga natoroslovca, ki je z nami potoval. Delal je iz lesa nekako drevesce. Kaj je s tem namerjaval? Konečno poišče med pohištvom nekšne „lampice“ in jih napravi na gole vejice. Takoj znam: sv. noč imamo!

Poprej nisem mislil na to, ali Bog v svoji neskončni dobroti se poslužuje mojih nevarnosti, da me enkrat iz moje malomarnosti predrami in me na nekaj višjega opomni. Ginjen pomagam kititi drevesce. Potem poiščemo različna jedila in sadje v olepšavo. Naši braziljanski častniki so se smijali temu činu, in morali smo jim navade naše domovine razložiti. „Za otroke“, so dejali, „bilo bi primerno to drevesce, ali za odrasčene ljudi?“ Ne, tega niso mogli razumeti.

Ali mi se nismo dali motiti in užgemo sveče. In tu stoji Božično drevesce, zelo nekaj posebnega. Stali smo pred njim in se oziramo na lučice in na večne lučice na nebu. Moja duša je bila zadeta z nepovedno bolestjo; tako daleč od domovine, očeta, sestre in groba materinega. Morda se ozirajo moja mati sedaj na me? Kedar so njihove roke me vodile, sem bil srečen; — seveda lahko tukaj molim in — verujem. Tedaj je bilo moje hrepenenje veliko a kaj sem s tem pridobil za svojo dušo? Lučice na našem drevescu so dogorele in ugasnile, tako bodeš tudi ti ugasnil, mi je dejal nek notranji glas. In potem? —

To je bila sv. noč v sredini Amazonske reke.

V tej noči nisem dobil zaspanca. Nemirno se obračam po postelji. Moje celo življenje, preteklo in prihodnje mi stopa pred menoj. Pred vsem seveda pretekli Božični prazniki. Čutil sem mogočnost Božje milosti, ki je vselej v sv. Božičnem prazniku z rahlim prstom na moje srce trkala. Nisem slušal. Leta sem že preživel brez sv. zakramentov. Bil sem s tem izključen iz sv. cerkve. „Ko bi to tvoja pokojna mamica vedeli?“, mi je dejal glas. „Ah, oni gotovo vedó in se ozirajo doli ter mater Božjo prosijo, da omeči srce njihovega pregrešnega sinu. In Marija se posluži sv. Božičnega praznika, o katerem je nekdanj nebeška množica pela: „Gloria in excelsis Deo, et pax hominibus!“ da vzbudi srce grešnika! Tako križajo tisoči spominov moje vroče možgane. Takoj padem na kolena in jokam britko. Skesam se in storim najboljše sklepe.

Ko je naša družba drugi dan svojo vožnjo nadaljevala, vdarijo nam takoj ljubi glasovi zvona od obrežja reke. Vse hiti na krov. Božič! K malu vgladamo kraj, od koder so došli prijazni glasovi. Množina kakih 20 od palmičja

kritih bajt in cerkvice, pred katero stoji sv. križ, nam blišči nasproti.

Bil je tamkaj sv. misijon.

Naš kapitan je sklenil se vdeležiti sv. misijona in sv. Božič tamkaj obhajati. Vržemo sidro in izstopimo. Vila se je Božična procesija k cerkvi. Pridružimo se in vstopimo v cerkev, na kateri je bil pri vhodu napis: „Gloria in excelsis Deo!“

Oče jezuit je služil sv. mešo. Po dokončanju obiščemo o. jezuita, ki nas povabi, da praznujemo sv. Božič v njegovi hiši. Ponudbo hvaležno vzprejmemo.

Med tem, ko moji tovariši pred obedom na sprehod gredó, sem dejal služebniku božjemu, ki je na amazonskem obrežji kraljestvo božje oznanjeval, da bi rad sv. spoved opravil. Želja se mi spolni, in v cerkvi pragozdne divjine sem dobil odpuščenje mojih grehov in bil zopet vzprejet v naročje, med žive ude sv. katoliške cerkve. Na mojo prošnjo je kapitan podaljšal bivanje na sv. misijonu do drugega jutra. Takrat sem imel srečo, veliko srečo mojega Gospoda in Izveličarja pod podobo kruha sprejeti.

To je bil srečen božični praznik, kakor ga nisem od svoje mladosti dolgo več doživel.

VIII.

V poletji l. 1880 se vrne naša ekspedicija v Rio de Janeiro, v lepo ležeče mesto Brazilije. Tukaj najdem list od moje sestre, ki mi naznanja smrt mojega dobrega in plemenitega očeta, bili so umrli dne 10. sušca 1880. Srce moje je bilo pretreseno po tako hudem udarci, in k malu sem se ulegel na bolniško posteljo. Dobim postrežbo v sloveči Santa Casa da Misericordia. Bolezen se razvija takó, da sem si mislil: v kratkem bode konec. V drugič sprejemem sv. zakramente.

Danes mi je jasno, da mi pošilja ljubi Bog bolezen, naj me zopet v pridobljeni veri pokrepča. Ko ozdravim, sklenem se vrniti v domovino.

„O velike nevarnosti! O pot življenja, nikjer varnosti!“ S temi besedami pesnika Camoens rečem Ameriki: srečno! Mesece dni vidim le zibajoče valove, potujoče zvezde in oblake. V mojem srci se zopet udomačijo vera, upanje, ljubezen.

Bil sem 69 dni na morji, v 70. pa dospemo v Hamburg. Bili smo v grudnu. Na potu v domovino se tu in tam oglasim. Sv. noč bo morda, kedar domov pridem, in res sem stal v sv. noči pred očetovsko svojo hišo. Pogledam skozi špranjo pri oknu v hišo. Luč mi blišči nasproti, kakor bi bilo razsvitljeno božično drevesce. Ali za koga bi bilo?

Pozvončkam. Anemarijka odpre. Ne pozna moža v kožuhu s kovčekom v roki. Naglasim se znanca. Anemarijka reče: Gospodična je v

hiši in odpre vrata. S tem si zablíši nasproti z belim prtom pokrita in z darovi obložena miza, na kateri je prekrasno božično drevo. Zraven stoji v temnej obleki moja ljuba sestra in deli darove. In nedolžni otroški obrazki se ozirajo z veseljem na dariteljico, in „hvala, hvala!“ se razlega od ust do ust.

Moj vstop je pretrgal ta mični prizor. Otročiči se bojazljivo stiskajo k svoji dariteljici radi mene. Moja sestra Marijica me spozna in: „Nande! — brat moj! moj ljubi brat“ je vzklíknila. Jokali smo nekaj časa, a potem se veselo smijali.

„O božično veselje!“ je dejala zvesta dekla Anemarijka. „Da, božično veselje!“ odgovorim. „Konečno vendar zopet veseli božični večer! In tako sv. noč upam z božjo pomočjo vsako leto obhajati. Ne zapustim vaji več, Marijica in Anemarijka! Mi hočemo združeni delo krščanske ljubezni do bližnjega naše življenje posvetiti. Vsako leto morajo ti mali, katerim je naš božji Izveličar nebeško kraljestvo obljubil k našemu božičnemu drevescu priti. In sedaj ljubi otroci, zapojte mi prelepo „božičnico“!

In takoj zaori od nježnih otroških glaskov lepo prednašano petje:

„O vesel, o zveličaven,
Milosti poln božični čas!
Svet bil je zgubljen, Jezušček rojen:
Veseli se ves kristijanski svet!“

Alojzij Vakaj.

Smešnica 9. Žena toži možu, da se ji grozi sosedu. „Kar nož ti porinem v prsi!“ mi je rekla. „Nikar“, tolaži jo mož, „nikar se ne boj! Ako to stori, pa jo obesim kar na prvo drevo, če treba, za pete“.

Razne stvari.

(„Bralno društvo.“) V Ribnici na Pohorju je bilo zborovanje „bralnega društva“ letos prav veselo in so bili udje še posebno veseli za to, ker sta oba čč. gg. župnik in kaplan prišla na zborovanje.

(Občni zbor.) Zadnjo nedeljo je bil občni zbor posojilnice v Mariboru. Prišlo je lepo število udov ter je z velicim veseljem vzprejelo poročilo predsednika, g. dr. B. Glačnika o delovanju posojilnice in č. g. dr. J. Mlakarja o sklepnem računu 1888. Ker prinesemo širše poročilo o tem v „Gosp. prilogi“, dostavimo tu le še to, da je posojilnica v 7 letih izposodila goldinarjev 1.215.537·18, vrnilo pa se ji je že gld. 860.222·04.

(Župana.) Mesto Ormož ima zopet župana in sicer ima g. Ferd. Kada to čast na novo v svojih rokah.

(Volilcem.) ki ne dadó svojega glasú g. dr. Kokoschineggu pri volitvi poslanca v drž. zbor za mesta Maribor in tov., napové se kon-

servativni kandidat v den volitve. Dobro bode, če pojde veliko naših volilcev na volišče.

(Slovstvo.) „Duhovni pastir“, ki ga izdaja č. g. A. Kržič, katehet nunskih šol, izhaja v kat. tiskarni v Ljubljani vsak mesec po en zvezek ter velja za celo leto 4 gld. Prilaga pa mu še prof. dr. Fr. Lampé svoje apologetične razgovore.

(Pesmarica.) Kakor se nam naznanja, izide to leto v Narodni tiskarni v Ljubljani nova pesmarica. Pripravlja jo za natis g. D. Hribar in ji bode cena 80 kr.

(Zlato poroko) stana Dobrni v nedeljo, 17. febr. slavila zakonca Srabočan, po domače Adamač. Leta 1839 je tam pred oltar stopilo osem parov zaročencev in imenovani zakonski par je izmed tistih jedini, ki je dočakal petdesetletnico.

(Nova pošta) Sv. Jurij pod Tabrom dobi novo pošto ter bode ob enem tudi nabi-ralnica c. kr. poštne hranilnice. S 1. marcijem odpre se enaka pošta pri sv. Juriji v Slov. gor.

(Sejem.) Na sejmu je bilo zadnjo soboto v Mariboru 80 voz mesa in špeha, 40 pa krompirja. Bilo je več tujih kupcev in za to so imeli špeharji „dober den“.

(Čudno veselje.) Pri sv. Lenartu v Slov. gor. so si izvolili g. A. Mravlagga, usnjarja, za župana in naša prijateljica v poštni ulici v Mariboru je tega tako vesela, da kar kozle zbija. Ob enem pa se čudno zadéra v tamošnje narodnjake. Mi ji ne kratimo tega veselja, vendar pa sodimo, da se še naši narodnjaki nič ne bojé za svojo — kožo.

(Važno za gospodarje.) Kranjska c. kr. kmetijska družba v Ljubljani oddaja tudi letos dedeljno seme, katero je potrjeno od Dunajske c. kr. pregledne postaje kot prosto predenice (žide). Setev takega semena je edina pomoč proti predenici. Kilogram štajerske (dveletne) detelje velja za družbene ude 63 kr. za neude 68 kr.; kilogram lucerne ali nemške (večne) detelje velja za družbenike 93 kr., za neude 98 kr. Kdor to deteljo v Ljubljani pri kmetijski družbi naroči, pošlje naj polovico zneska za aro. Pri njej se dobi semenski krompir najboljših vrst 100 kgr. za ude 2 gld. 50 kr., za neude 3 gld.

(Domoljubje.) Kakor je znano, prosi Šmarijski okraj za podružnico c. kr. kmetijske družbe v Gradcu. „D. W.“ pa roti odbor te družbe, naj za Boga ne privoli take podružnice, češ, da bode slovenska. Kar ni nemško, to je tej „tetki“, če ne drugo, vsaj nevarno.

(Konjski tat.) Fr. Rozman, krčmar v Falu na Ogorskem, je star in nepopoljšljiv tat ter je ukradel večim posestnikom v Slov. gor. ali že konje ali krave. Zato je dobil sedaj iz nova 4 leta, njegova žena pa 4 mesece težke ječe.